

VAKIF VE İBTİDA

Belirli kurallara dayanarak vakıf (duruş) ve ibtida (başlangıç) yerlerini, keyfiyet ve çeşitlerini gösteren, bu konuda nelerin caiz olup/olmayacağını bildiren ilme denir.

İHTİYARI VAKIF

Caiz Olan

→ **Tam Vakıf:** Kuran tilaveti esnasında, ardından gelen ibare arasında lafız veya mana yönünden hiçbir alaka bulunmayan bir kelime üzerinde yapılan vakıftır.

→ **Kafi Vakıf:** Kuran tilaveti esnasında, ardından gelen ibare ile arasında lafız yönünden değil mana yönünden alaka bulunan bir kelime üzerinde yapılan vakıftır.

→ **Hasen Vakıf:** Kuran tilaveti esnasında, ardından gelen ibare ile arasında hem lafız hem de mana yönünden alaka bulunan bir kelime üzerinde yapılan vakıftır.

Caiz olmayan

Kabih Vakıf:

Kuran tilaveti esnasında, ardından gelen ibare ile arasında hem lafız hem de mana yönünden alaka bulunan bir kelime üzerinde yapılan vakıftır. Hasen vakıfın aksine kabih vakıfta eksik veya istenmeyen hatta bazen kaçınılması gereken bir mana ortaya çıkar.

İHTİYARI VAKFIN HÜKMÜ

Caiz Olan

→ **Tam Vakıf:** Üzerinde vakıf yapmak da, ardından gelen kelime ile okuyuşa başlamak da caizdir.

→ **Kafi Vakıf:** Üzerinde vakıf yapmak da, ardından gelen kelime ile okuyuşa başlamak da caizdir.

→ **Hasen Vakıf:** Üzerinde vakıf yapmak caizdir. Fakat ardından gelen ibare ile ibtida yapılmaz. (Hasen vakıf ayet sonuna gelmiş ise o zaman sonrası ile ibtida yapmak caiz olur.)

Caiz olmayan

Kabih Vakıf:

Kasten yapılırsa haram olur. Fakat zorunluluk sebebiyle yapılırsa mesuliyet yoktur. Manaya uygun olacak şekilde birkaç kelime geriden alınarak devam edilir.

ÖRNEKLER

İnkâr edenleri uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, asla iman etmezler." (Bakara; 6)

Rableri tarafından gösterilen doğru yol üzerinde olanlar ancak onlardır ve kurtuluşa erenler de yalnızca onlardır." (Bakara; 5)

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

Tam vakıf

"Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir, gözlerinde de kalın bir perde bulunmaktadır ve onlar için büyük bir azap vardır." (Bakara; 7)

İnkâr edenleri uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, asla iman etmezler." (Bakara; 6)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Kafi vakıf

sahihtilavet

— التلاوة الصحيحة —

ÖRNEKLER

"Hamd, âlemlerin rabbi Allah'a mahsustur." (Fâtiha; 2)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Kabih vakıf

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Hasen vakıf

"Ey iman edenler! Siz sarhoş iken ne söylediğinizi bilinceye kadar, cünüp iken de -yolcu olan müstesna- gusül edinceye kadar namaza yaklaşmayın

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَى حَتَّى تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّى تَغْتَسِلُوا^ط

Kabih vakıf

"Onların misali, bir ateş yakan insan gibidir. Ateş tam etrafını aydınlattığında Allah ışıklarını yok eder de onları karanlık içinde, hiçbir şeyi görmez bir halde bırakır." (Bakara; 17)

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ

Kabih vakıf

Vakıf Konusundaki İki Temel Kural

1. Ayet sonlarında yapılan vakıflar kayıtsız şartsız sünnettir.

2. Kuranı Kerim’de şer'an yapılması vacip veya haram olan hiçbir vakıf yoktur. Mana bütünlüğünü bozmayan her Kuran kelimesi üzerinde vakıf yapılabilir.

وَلَا حَرَامٌ غَيْرَ مَالِهِ سَبَبٌ

وَلَيْسَ فِي الْقُرْآنِ مِنْ وَقْفٍ وَجَبَ

sahih tilavet

– التلاوة الصحيحة –

İHTİYARİ İBTİDA (İzafi İbtida)

Caiz olan

Tam İbtida

Kuran tilaveti esnasında yapılan bir vakıf öncesinde zikredilen ibare ile arasında lafız veya mana yönünden hiçbir alaka bulunmayan bir kelime ile yapılan ibtidadır.

Kafi İbtida

Kuran tilaveti esnasında yapılan bir vakıf öncesinde zikredilen ibare ile arasında lafız yönünden değil, mana yönünden alaka bulunan bir kelime ile yapılan ibtidadır.

Hasen İbtida

Kuran tilaveti esnasında yapılan bir vakıf öncesinde zikredilen ibare ile arasında, hem lafız hem mana yönünden alaka bulunan bir kelime ile yapılan ibtidadır. Lakin bu tarz ibtida ancak sadece ayet başları için caizdir.

Caiz Olmayan

Kabih İbtida

Kuran tilaveti esnasında yapılan bir vakıf öncesinde zikredilen ibare ile arasında, hem lafız hem mana yönünden alaka bulunan bir kelime ile (ayet başı olmaksızın) yapılan ibtidadır.

ÖRNEKLER

İnkâr edenleri uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, asla iman etmezler." (Bakara; 6)

Rableri tarafından gösterilen doğru yol üzerinde olanlar ancak onlardır ve kurtuluşa erenler de yalnızca onlardır." (Bakara; 5)

أُولَئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾

Tam ibtida

Tam vakıf

"Allah onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir, gözlerinde de kalın bir perde bulunmaktadır ve onlar için büyük bir azap vardır." (Bakara; 7)

İnkâr edenleri uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, asla iman etmezler." (Bakara; 6)

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ خَتَمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ

Kafi ibtida

Kafi vakıf

sahihtilavet

— التلاوة الصحيحة —

ÖRNEKLER

"Siz de sabah akşam onların yurtlarından gelip geçmektesiniz. (Bunları görüp de) aklınızla değerlendirmiyor musunuz?"
(Sâffât; 137-138)

وَبِالْأَيْلِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٣٨﴾

Hasen ibtida

وَإِنَّكُمْ لَتَمُرُّونَ عَلَيْهِمْ مُصْبِحِينَ ﴿١٣٧﴾

Hasen vakıf

رَبِّ الْعَالَمِينَ

Kabih ibtida

الْحَمْدُ لِلَّهِ

Hasen vakıf